

bratra Františka K-a, s nímž žil tenkrát ve společné domácnosti, cizí věci movité v ceně asi 500 Kč, a to patří Františku K-ovi patřící, — a za to odsouzen podle § 460 tr. zák. do tuhého vězení na 3 dny s 1 postem, a to bezpodmínečně, při čemž bylo zároveň vysloveno, že tento trest jest odpykán vazbou od 13. února 1930 do 16. února 1930. Po vynesení tohoto rozsudku prohlásili veřejný obžalobce a odsouzený, že se zřikají opravných prostředků. Že by se byl někdo onoho líčení zúčastnil jako soukromý obžalobce, ze záznamu nevyplývá; zda byl František K. k tomuto líčení obeslán jako soukromý obžalobce, není ze spisů zřejmo.

Přestupek podle § 463 tr. zák. je deliktem soukromožalobním; neboť § 463 tr. zák. ustanovuje, že tento přestupek může býti trestán jen, zažádala-li o to hlava rodiny. Rodina, v níž byla krádež tu v úvahu přicházející spáchána, skládala se podle spisů jen z řečených tří sourozenců. Otázkou, zda lze z údaje v trestním oznámení, že přednostou společné domácnosti řečených tří sourozenců je Anežka K-ová, dovozovati, že ona byla hlavou této rodiny, netřeba se obírat. Jisto jest, že k podání žádosti o potrestání Jana K-a za krádež, pro niž byl citovaným rozsudkem odsouzen, mohli býti oprávněni jen František K. nebo Anežka K-ová. Byl-li Jan K. sám hlavou rodiny, byl František K. oprávněn žádati jeho potrestání pro přestupek podle § 525 tr. zák. (Dekr. dv. kanc. ze dne 8. října 1846, čís. 989 sb. j. z.). Nebyl-li však Jan K. hlavou rodiny, mohli býti hlavou rodiny, oprávněnou podati soukromou obžalobu proti Janu K-ovi pro přestupek podle § 463 tr. zák. jen František K. nebo Anežka K-ová. Podle první věty § 530 tr. zák. není v případech, v nichž trestní soud smí přečin nebo přestupek stíhati jen k žádosti zúčastněné osoby (soukromého obžalobce), ten, kdo je po zákonu oprávněn tuto žádost podati, již k tomu oprávněn, nežaloval-li po šest neděl od doby, co o trestném činu nabyl vědomosti. František K. a Anežka K-ová učinili podle spisů již dne 16. března 1929 na četnické stanici v K. oznámení o oné Janem K-em spáchané krádeži peří, takže je zřejmo, že již tenkrát o tomto trestném činu svého bratra věděli. V žalobní lhůtě šesti neděl, první větou § 530 tr. zák. stanovené, nebylo však ani Františkem K-em ani Anežkou K-ovou u soudu o potrestání Jana K-a za tuto krádež zažádáno. František K. podal, jak uvedeno, u soudu žádost o potrestání Jana K-a za tuto krádež teprve dne 5. května 1931, při čemž, jak bylo již poznamenáno, prohlásil, že na potrestání Jana K-a pro tuto krádež trvá, t. j. potrestání Jana K-a pro tuto krádež žádá i Anežka K-ová. Odsoudil-li okresní soud v Hlučíně přes to Jana K-a pro přestupek podle § 463 tr. zák., porušil svým rozsudkem zákon, a to v ustanovení první věty § 530 tr. zák. Bylo proto na návrh generální prokuratury podle § 33 odst. 2 tr. ř. uznati podle § 292 tr. ř. právem, jak se stalo.

Čís. 4281.

Přestupek podle §§ 8, 399 tr. zák. není trestným činem, pro který by při odsouzení byla podle ustanovení, platných v době, kdy zákon čís. 75/1919 sb. z. a n. nabyt účinnosti, nastávala ztráta volebního práva do

obcí, a nebyla ani pozdějšími zákony na tento trestný čin rozšířena; nemůže proto při odsouzení pro tento přestupek vůbec nastati ztráta práva volebního.

Zadostiučiněním ve smyslu § 4 zákona o podmíněném odsouzení rozumí se odčinění nehmotné újmy, vzešlé přímo z trestného činu soukromému obžalobci nebo jiné dotčené osobě.

Podmíněně odsouzenému nelze uložit zadostiučinění (po případě ve formě věnování ve prospěch třetích osob nebo nezúčastněného fondu) prostě pro porušení právního řádu, nýbrž jen z důvodu újmy, již utrpěla osoba trestným činem dotčená na jiných než hmotných statcích, právech a zájmech.

(Rozh. ze dne 23. září 1931, Zm II 292/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem okresního soudu v Městě Libavě ze dne 19. listopadu 1930, 1. pokud jím bylo vysloveno, že se Aloisu L-ovi a Rudolfu L-ovi, odsouzeným pro přestupek podle §§ 8, 399 tr. zák., oduznává právo voliti do obce, 2. pokud jím bylo též odsouzeným uloženo, by dali zadostiučinění, Alois L. složením 50 Kč, Rudolf L. složením 150 Kč okresní péči o mládež v Městě Libavě, porušen byl zákon pod 1. v ustanovení § 3 čis. 3 zákona z 31. ledna 1919, čis. 75 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 18. března 1920, čis. 163 sb. z. a n. a zákona ze dne 14. července 1922, čis. 253 sb. z. a n., pod 2. v ustanovení druhé věty § 4 zákona o podmíněném odsouzení a podmíněném propuštění ze dne 17. října 1919, čis. 562 sb. z. a n.; výroky ty se zrušují.

D ů v o d y:

Rozsudkem okresního soudu v Městě Libavě ze dne 19. listopadu 1930 byli Alois L. a Rudolf L. uznáni vinnými přestupkem nedokonaného prodeje masa z neohledaného dobytka podle §§ 8, 399 tr. zák., a odsouzeni za to podmíněně k trestům; v rozsudku bylo dále vysloveno, že se oběma obžalovaným podle § 3 odst. 4 zákona čis. 75/19 v doslovu zákona čis. 163/20 oduznává právo voliti do obce, a že jest podle § 4 zákona čis. 562/19 na obžalovaných, by dali zadostiučinění, Alois L. složením 50 Kč, Rudolf L. složením 150 Kč okresní péči o mládež v Městě Libavě. K výroku o ztrátě volebního práva podotýkají rozhodovací důvody, že byl skutek spáchán z úmyslu zjištěného. Výrok o zadostiučinění není zvlášť odůvodněn. Rozsudek nabyt moci práva. Rozsudečným výrokem o ztrátě volebního práva byl porušen zákon v ustanovení § 3 čis. 3 zákona z 31. ledna 1919, čis. 75 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 18. března 1920, čis. 163 sb. z. a n. a zákona ze dne 14. července 1922, čis. 253 sb. z. a n. Podle prvního odstavce čis. 3 § 3 zákona ze dne 31. ledna 1919, čis. 75 sb. z. a n. v doslovu dalších právě uvedených zákonů jsou z práva voliti vyloučeni, kdož byli právoplatným rozsudkem trestního soudu odsouzeni pro takový zločin anebo pro takový přečin anebo pře-

stupek, pro který podle platných ustanovení nastává ztráta práva volebního do obcí. Druhý odstavce č. 3 téhož § stanoví, že, není-li zvláštním zákonem výslovně ustanoveno, že ztráta práva volebního nastává bezpodmínečně, může být tato ztráta vyslovena jen, byl-li trestný čin spáchan z pohnutek nízkých a nečestných. Přestupek podle §§ 8, 399 tr. zák. není trestným činem, pro který by při odsouzení byla podle ustanovení, platných v době, kdy zákon č. 75/19 sb. z. a n. nabyt účinnosti, nastávala ztráta volebního práva do obcí, a nebyla ani pozdějšími zákony na tento trestný čin rozšířena; nemůže proto při odsouzení pro tento přestupek vůbec nastati ztráta práva volebního.

Další porušení zákona nastalo rozsudečným výrokem o zadostiučinění. Podle druhé věty § 4 zákona o podmíněném odsouzení a podmíněném propuštění ze dne 17. října 1919, č. 562 sb. z. a n. má sice soud podmíněně odsouzenému zpravidla uložiti též, by dal zadostiučinění. Než zadostiučiněním, k němuž hledí toto ustanovení zákona vedle náhrady škody, rozumí se odčinění immaterielní škody (nehmotné újmy), která vzešla přímo z trestného činu soukromému obžalobci nebo jiné, jím dotčené osobě (srovnej rozhodnutí č. 515, 1614 sb. n. s.), takže nelze uložiti podmíněně odsouzenému zadostiučinění — po případě ve formě věnování ve prospěch třetích nebo nezúčastněného fondu (viz rozhodnutí č. 515, 602 sb. n. s.) prostě pro porušení právního řádu, nýbrž jen z důvodu újmy, již utrpěla osoba trestným činem dotčená na jiných než hmotných statcích, právech a zájmech. Že taková individuálně vyhocená újma ze souzeného skutku někomu nastala, a že proň věnování rozsudkem uložené znamená odčinění způsobeného mu příkoří, rozsudek neuvádí, a ani ve spisech není poukazů na takovou újmu s trestným činem spojenou.

Čís. 4282.

Záleželo-li narovnání ve smyslu § 188 b) tr. zák. v tom, že byly místo hotového placení odevzdány poškozenému směnky, podepsané třetí osobou, čímž byla podle úmyslu stran celá věc vyřízena, bylo narovnání po případě splněno již odevzdáním směnek.

Slovu »za« v obratu »třetí z a něj« (§ 187 tr. zák.) nelze rozuměti ve smyslu »v zastoupení«, nýbrž ve smyslu slov »m í s t o a b e z něho«. Jinak podle zákona není rozhodné, odkud si obžalovaný opatřil prostředky na úhradu škody, ani, z čí majetnosti byla náhrada dána; rozhoduje jen, zda pachatel při náhradě škody činně spolupůsobil.

Skutková podstata zpronevěry, spáchané nikoliv zadržemím, nýbrž přivlastněním si svěřených peněz, může být vyloučena tím, že pachatel měl po ruce prostředky, z nichž mohl kdykoliv dodatečně vyhověti příkazu ohledně svěřených peněz.

(Rozh. ze dne 24. září 1931, Zm I 663/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu